

ТВОРЧІ ЗАМЕТІЛІ ЗЕМЛЯКА

Євген Устимович Левчук народився в 1942 році в селі Війниця. Після закінчення середньої школи навчався на режисерському відділенні Дубнівського культосвітнього технікуму. Відслуживши у війську, закінчив історичний факультет Львівського державного університету ім. І.Франка. Працював на будовах м.Львів, профспілковому комітеті Львівської залізниці, Львівській обласній раді профспілок, обласній службі зайнятості. З 2001 року на заслуженому відпочинку. Друкувався в періодичних виданнях. Повість "Черешневі заметілі" – творчий дебют автора. Пропонуємо читачам децицю із доробку пана Євгена.

ЗУСТРІЧ

...Запасний піхотний полк розташувався в старих дерев'яних бараках Саратова, неподалік широководної Волги. На витоптаному запиленому майдані йшла напружена підготовка особового складу до наступу на захід. Щоденні, безкінечні навчання, стройова муштра ніяк не поєднувались із селянською душею, Господне призначення якої – сіяти хліб, а не воювати. Та вибір був один - на фронт. Дещо допомагали ще не зовсім забуті навички з часів служби в польському війську. Тож і при звичаївся. Було тоді татові 44 роки.

Тим часом старший син польовим військкоматом був теж мобілізований у Радянську Армію. Перші листи-трикутнички надійшли з Черемхова, що в Іркутській губернії. Живий, здоровий, усім шле поклін...

Буремні часи минають швидко.

У вільну, таку рідку хвилину, летів думкою додому, до своєї хати. Як вони там, без мене? Як старший у тому Сибірі? Знав би він, що його чекає попереду... Божа Воля на те, щоб не знав. Інакше, можливо, і не витримав би, не зміг би подолати терністі шляхи, котрі проляжуть перед ним. Ті, де зараз перебуває старший син, та через двадцять літ після нього буде потатати і молодший.

А поки... „По вагонах!“ Як правило, перші бойові хрещення нове поповнення ще до фронту проходило в дорозі. Безперестанку лунали команди: „Повітря!“ Під бомбами та кулеметним вогнем вистрибували з вагонів хто як міг і куди міг. Бігли до найближчого якогось прихистку. Найкраще, коли б це був ліс. На жаль, інколи бувало навпаки. З багатьох запам'яталася саме ця атака. „Він“, так фронтовики називали німців, бив з кулеметів із невеличкого лиза. Розгорнулись лінією і бігли просто на кулемети...

Тато ніколи не розповідав фронтових бувальщин. А про цю атаку розповів.

«...Біжимо, стріляємо навмання, кричимо, хто що може, лаємось. Судячи з крику, чи то „ура“ чи щось інше – ніхто про життя не думав. То з одного боку: „Ой!“ – і впав, то з другого: „Ой!“ – і впав, то попереду, ніби спіткнувся чоловік, впав і завер. А я біжу. Не помітив, як перестало цьвохкати навколо і не стало крику. Зупинився від тиші. Коли кулемет замов – не зауважив. Ще кілька бійців, що залишилися живі, підійшли до місця, де „він“ був. „Він“ лежав за кулеметом обличчям до землі, а ноги були прив'язані ланцюгом до куца ліщини. Смертник! – прошуміли. Таке побачили вперше. Подумалось, що у німця спадає сила. Та, якби ж то!...»

Після команди: „Зайняти оборону і окопаться!“

– взялись за звичну справу – копати окопи. Викинув останні грудки глини, розклав їх погосподарськи на бруствері перед собою. Присів на ящик з-під боєприпасів, щоб перекурити.

Раптом голос над окопом: „Дядьку, часом не маєте закурити?“ Господи! Який же рідний той голос! Не може бути! «Це мабуть небо до мене звертається!» - подумав. Зняв каску, різко випростався та впився поглядом в той бік, звідки почувся той голос. Вдарила кров у скроні, ніби свідомість втрачав, перехопило в горлі. Не зчувся, як вилетів з окопа, як крикнув: „Сину!“ – не чуючи власного голосу. Перед татом розгублений, тримаючи в руці кулемета, стояв старший син. „Тату!“ – тільки й зміг вимовити. Сліз не стримували. Мовчали, обійнявшись та прикивши один до одного небритими щоками, мокрими від сліз. „Це ж треба, – батько з сином зустрілися!“ – переговорювалися між собою бійці, що були поруч, кожен думаючи про своє. Такий зустрічі і позаздрити не гріх! Дивились одне на одного, обнімалися. Боже! Всі шляхи людські, видно, ведуть тільки в Україну. Де той Іркутськ? – понад вісім тисяч кілометрів, і де той Саратов? – понад три тисячі кілометрів. А доля звела в Україні. Як просити Господа, щоб не розводила більше?.. Не встигли й закурити... Віддав кісет з тютюном, віддав усе, що було в кишенях. Біг поруч із сином, якого кликав хриплий голос „Становись!“ Хотів якомога довше побути біля нього...

„Сину, сину, за яку провини, перенесиш нині тяженьку годину“... Злився з сіро-зеленою масою, котра похитуючись, ніби якась марево, пройшла мимо в безвість...

Чи це був сон? Як же так? Адже ще мить тому вони були найщасливішими на весь світ! Мить буває ласкавою, мить буває й жорстокою.

Війна! Мить звела батька з сином, щоб перед вічною розлукою побачилися. Це було найвищою Божою нагородою обом. Ніхто не може знати своєї долі. Не знав і тато. Ще багато літ по тому щемне чекання буде витати у нашій затишній хаті, з широким вікном на подвір'я та двома вікнами на хутірську дорогу. А раптом... Адже „Пропав безвісти“ ще не означає, що загинув. Он скільки повертаються через роки. Чекав усе своє життя! Чекали мама, сестра, брат... Це ж несправедливо, що такі красиві хлопці покидають цей світ! Несправедливо!..

Зі стоном опустився в той осоружний окоп і, обхопивши голову руками, в задумі завер, припавши до стінки. Нічого не чув, нікого не бачив...